

آموزش بیماران

آنچه نیاز دارید در مورد سرطان

مری بدانید؟

مرجان امامقلی افتخاریان

پرستار بخش خون و آنکولوژی

مرکز تحقیقات هماتولوژی و آنکولوژی دانشگاه علوم

پزشکی تبریز

بهار ۱۳۸۷

* در صورتی که الکل زیاد مصرف می کنید یا سیگار می کشید در مورد ترک آنها با پزشک خود مشورت کنید.

* به استراحت و خواب خود اهمیت دهید.

* درمان ضد درد را طبق دستور پزشک انجام دهید.

* در صورت امکان به گروه حمایت از بیماران سرطانی بپیوندید.

چگونگی پیشگیری از سرطان مری:

روش مطمئنی برای جلوگیری از ابتلا به این سرطان وجود ندارد. شما می توانید خطر ابتلا به این بیماری را با نکشیدن سیگار و مصرف محدود نوشیدنی های الکلی کاهش دهید. جهت پیدا کردن هر نوع بیماری در مراحل اولیه، بهتر است آزمایشات دوره ای به طور مرتب انجام دهید و از هر گونه تغییر در سیستم بدن خود اطلاع داشته باشید. اگر از سوزش سرد دل دایما رنج می برید هستید حتما به پزشک مراجعه نمایید چون می تواند یکی از علائم خطرناکی باشد که احتمال دارد به سرطان مری تبدیل گردد.

این اطلاعات جهت آگاهی دادن و افزایش معلومات شما می باشند و نمی تواند جایگزین ارزیابی پزشکی و تشخیص و درمان توسط متخصص شود.

برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد سرطان مری به سایت مرکز <http://www.horc.tbzmed.ac.ir> و قسمت Patient Info رجوع نمایید.

Reference:

<http://www.mdconsult.com>

بیماری آنها در مراحل اولیه تشخیص داده شود. اگر هر یک از علائم فوق را دارید و یا جز افراد در معرض خطر بالای ابتلا به این بیماری هستید، با پزشک خود مشورت کنید. این سرطان معمولا تا زمانی که علائم پیشرفته بیماری در مراحل نهایی ظاهر نشده است تشخیص داده نمی شود، همچنین این بیماری به سادگی قابل انتشار می باشد. به هر حال درمان مناسب به طول عمر بیمار می افزاید و سازگاری بیمار با بیماری خود را بهبود می بخشد.

چگونگی مراقبت از خود

اگر در مورد بیماری یا درمان های آن سوالی دارید با پزشک در میان بگذارید. در مورد عوارض جانبی درمان سوالات خود را مطرح نمایید، ممکن است لیست سوالات خود را در منزل آماده کرده و زمان ملاقات آن ها را از پزشک خود پرسید. از یکی از دوستان خود بخواهید در زمان ملاقات با پزشک همراه شما باشد، کسی که بتواند به بحث شما خوب گوش فرادهد.

راهنمایی هایی جهت کنترل علائم بیماری

* غذا را به میزان کم و در دفعات زیاد میل کنید.
* به توصیه های پزشک خود در مورد مصرف غذاهای پرانرژی و مقوی عمل کنید تا جسم خود را قوی نگه داشته و بهبودی پس از درمان را سرعت ببخشید.

سرطان مری چیست؟

سرطان مری، تومور یا توده ناشی از رشد غیر طبیعی سلول‌ها در لوله ای است که گلو را به معده وصل می‌کند (مری). سرطان مری بیماری شایعی نیست. اغلب افراد مبتلا به سرطان مری میان سال یا پیر هستند.

این بیماری در مردان شایع‌تر از زنان می‌باشد و در نژاد آفریقایی و آمریکایی نسبت به سایر نژادها شایع‌تر است.

علل پیدایش سرطان مری:

علت بروز سرطان مری ناشناخته است، اما عوامل خطر شامل موارد زیر می‌باشد:

نوشیدن زیاد الکل، کشیدن سیگار و مصرف تنباکو، برگشت ترشحات معده به مری به مدت طولانی (در اکثر بیماران این برگشت منجر به سوزش سردل می‌شود)، چاقی و اضافه وزن

نشانه های بیماری:

۱- بلع مشکل که فرد احساس می‌کند غذا در گلو یا پشت جناغ گیر کرده است. دشواری بلع غذاهای جامد پیش از دشواری بلع نسبت به مایعات بروز می‌کند. برخی مواقع دشواری بلع با بلع غذاهای آبکی و مایعات نیز مشاهده می‌شود.

۲- احساس سوزش همراه با بلع غذا

۳- سوزش سردل با نوشیدن مایعات داغ

۴- درد پشت قفسه سینه که بهتر نمی‌شود.

۵- از دست دادن وزن

به موازات بزرگ شدن تومور، مری تنگ تر می‌شود. در مراحل پیشرفته سرطان مری علائم استفراغ و بالا آوردن

غذای هضم نشده و کاهش وزن به سایر علائم اضافه می‌شود. عفونت های ریوی ناشی از پریدن مایعات به راه تنفسی (نای) شایع هستند. همچنین ممکن است علائمی چون خشونت صدا و سرفه در صورت درگیری بافت های اطراف مری توسط سرطان بروز نماید.

روش های تشخیص سرطان مری:

پزشک تاریخچه و علائم بیماری را سوال نموده و معاینه به عمل می‌آورد. ممکن است انجام آزمایشات زیر را ضروری بداند:

- **عکس برداری توسط بلع با ماده حاجب (باریم):** باریم خوراکی، مسیر مری تا معده را برای پزشک نشان می‌دهد. این نوع عکس برداری اندازه، شکل و محل تومور را مشخص می‌کند.

- **روش دیگر که توسط آندوسکوپی انجام می‌شود:**

بعد از تزریق یک داروی خواب آور، لوله نرم قابل انعطافی با یک دوربین ظریف توسط پزشک در دهان بیمار قرار داده می‌شود تا مری مورد مشاهده قرار گیرد. ممکن است نمونه ای از بافت مری که به نظر غیر طبیعی است برداشته شود، این نمونه از نظر وجود سرطان مورد آزمایش قرار می‌گیرد. این عمل، **نمونه برداری یا بیوپسی** نامیده می‌شود و در حین آندوسکوپی انجام می‌گیرد.

آزمایشات خون و عکس برداری و اسکن از سینه و شکم جهت بررسی انتشار بیماری به سایر نواحی بدن کاربرد دارند.

درمان:

درمان این نوع سرطان به اندازه و محل قرارگیری تومور، سن و وضعیت سلامت عمومی فرد بستگی دارد. درمان های جراحی، رادیوتراپی، شیمی درمانی یا ترکیبی از آنها نیز جهت درمان به کار می‌رود.

در جراحی، قسمت هایی از مری و گره های لنفاوی اطراف آن برداشته می‌شود. توسط جراحی، بیماران درمان می‌شوند که بیماری غیر از مری به سایر نواحی بدن انتشار نیافته است. برای سایر موارد، جراحی باعث درمان بیماری نمی‌شود بلکه جهت تخفیف علائم بیماری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در رادیوتراپی، اشعه های پرتابی جهت از بین بردن سلول های سرطانی مورد استفاده قرار می‌گیرند. با استفاده از این درمان، اغلب درد کاهش می‌یابد و در اثر کوچک شدن تومور، عمل بلع راحت تر انجام می‌گیرد.

در شیمی درمانی، داروهای ضد سرطان برای از بین بردن سلول های سرطانی و کوچک کردن اندازه تومور به کار می‌رود. این داروها به صورت داخل وریدی تزریق می‌شوند. ترکیب درمان جراحی با رادیوتراپی یا شیمی درمانی به بیماران در کاهش علائم بیماری و افزایش طول عمر آنان کمک می‌کند.

اثرات درمان چه مدت طول می‌کشد؟

شانس زنده ماندن طولانی مدت برای بیماران مبتلا به سرطان مری، معمولاً ضعیف می‌باشد، مگر اینکه